

A levágásra szánt disznó megölte a gazdáját

(A Délmagyarország munkatársától)
Hétfőn délután a Gyula melletti Kanálisi-szőlők egyik házában különös szerencsétlenség történt. Kovács Pál főgépész és családja disznóöléshez készült. A főgépész magához vette az élesre fent disznóoló kést, mialatt a többiek az udvar sarkában lefoglalták a leölésre szánt disznót. A disznó azonban olyan agresszív magatartást tanúsított, hogy a rajta lévő emberek alig tudták tartani, sőt egyszerre le is estek a védekező állat hátáról. A disznó futásnak eredt, az emberek pedig üldözésbe vették. A disznó azonban olyan jól táktá-

zott, hogy hosszú hajsza után sem sikerült elfogni. A nagy hajszában azután az állat felbőszült és megtörtént a szerencsétlenség.

Kovács Pál, nagykéssel a kezében, a rohanó disznó elé állott. A megriadt állat teljes súlyával neki rohant a gépésznek és feldöntötte. Kovács a hatalmas lökéstől a földre bukott, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy az éles disznóoló kés marcolt a szívébe halott.

A szerencsétlen emberen az orvosok nem tudtak segíteni, azonnal kiszendvedt.

**Holnap
nagy
premier**

**BIRÓ LAJOS
HONTALAN HŐS-e
EMIL JANNINGS-sal**

Városatyá-portrék

Lapunk mai számában megkezdjük az új városatyák ismertetését, néhány vonással jellemezve az egyéniségüket. Nem vállalkunk kötelezettséget arra, hogy kivétel nélkül mindenkit bemutatunk, különös törekvésekre, igyekezetre nem reagálunk, a magunk szemével nézünk mindenkit épp úgy, ahogy semmiféle vélemény-nyilvánításunkban sem fordulunk idegenhez. Megbizunk munkatársainkban, akik az egyes portrékat megfestik, érdek nélkül, az érdekességet a jellemző vonásokat, tulajdonságokat, a közélettel való kapcsolatokat keresve. Bevalljuk azt is, hogy senki se várjon hajbókolást, nem azt a célt akarja szolgálni a rovat, amiúgyhogy sose volt kenyerünk ez a zsáner.

Debre Péter

Kezdetben vala a városi kórház, amely Pósonyi Ignác jótékony nevéhez fűződik. Ennek a régi táblabírónak az olajfestésű képe ott emlékezteti a kórházban a késő

utódokat az önzetlenségre és az áldozatkészségre s az a legenda járja róla, hogy több alkalommal változáson esett át. A különböző vezetők ugyanis időnként átpingáltatták, a kornak megfelelő öltözetet adva rá. Mikor erről van szó, az emberek nevelni szoktak, mert felületes, ah, az emberiség, nem lát messzire az orrától s nem szereti tudomásul venni, hogy

kortársai is számos átfestésen mennek keresztül, pedig még élnek és a jótékony cselekedetéből sikeresen kívánták magukat.

A szegedi kórházat Singer Mátyás tette nagyra olyan időben, amikor az ország legelső kórházintézményei közé sorolták. Nem támaszkodott a város segítségére, a gyógydíjakból s a belügyminisztérium által megítélt ápolási költségek-ből emelte egymás után a pavilonokat s ha igaz, hogy minden cselekedetnek megvan valamire a hála-pandája, akkor a gyógyulástkereső emberiségnek meghatottan kell gondolnia azokra a könnyelmű, sőt könnyűvérű teremlésekre, akik egykor itt oltihont kaptak.

— Voltaképpen ligyógult, vissza is térhetne a hivatásához, mondta tipegő léptű Singer direktor, — azonban az emberi egészség olyan szent dolog, hogy ami biztos, az biztos. Maradjon hát még egy hétig minálunk, az ápolási alap úgy is megtéríti a költségeit. De meg aztán ui pavillon is kellene.

Singer iránt nem róttá le Szeged a halálját. Ellenkezőleg, elkeserítették, elvadították a városot, amely cselekedetben mindig nagyok voltunk, szinte tökéletesek. Jött aztán a Boros-éra, azt mondhatnók, hogy a művészet jegyében. A világ leg-szeretetre méltóbb embere művész volt, szerencsés és könnyű kezű operatőr, aki valósággal irtózott az adminisztrációs labirintus-szerű terheitől. Szó sincs róla, egy kissé leromlott a kórház, várva a maga Messiását, aki Debre Péterben érkezett meg.

Tessék má megnézni a kórházat és megállapítani, hogy mit jelent a német alaposság és szívság. Debre majdnem többet tartózkodott a városházán, mint az intézetben, egyre azt kérve, amitől Szeged jó ideje dideregve fázik, pénzt. Ha elküldték, egy óra múlva már megint ott volt. Láztotta az embereket, hogy ne feledkezzenek meg egészségükben a könnyen megérkező beteg-

ségről sem. Nem volt a közgyűlés tagja, de ott állt a tanácssterem ajtajában, hallgatta, milyen mederbe terelődik a kórházi vita s akárhányszor nem állhatta meg, hogy közbe ne szóljon. Hiszen olyan valamiről volt szó, ami a szívéhez nőtt.

A polgármester szemrehányó pillantást vetett rá, hiszen a polgármester odaigért a közkórházat is az egyetemnek. Ha nincs Debre Péter, ma már kórház nélkül vagyunk, csak másodsorban gyógyítási, elsősorban tanulmányi anyagok. Azonban Debre szavai világosították fel a közvéleményt s teremtettek olyan általános felzudulást, hogy már régen visszavonult minden terv és kísérletezés.

Debre aztán mindig meg tudta szerezni azokat a pénzeket, amik a kórház rendbehhozásához szükségesek. Ha lejött egy miniszter Szegedre, gondia volt rá, hogy az meglátogassa őket. A többi aztán magától jött. Vass József lépett ott is közbe, hogy oda ne ajándékozzuk a kórházat. Toldozott, foldozott Debre, megelégedett részletekkel is, ha nem teltett többre, használaton kívül helyezett szobák-ból ragyogó termeket varázsolt elő, mindenek-fölött pedig elővarázsolt a tisztaságot. Nem olyan babonás fogalom az, ha megvan hozzá az embernek az érzéken felül az aprólékossáig menő gondja, körültekintése, mindent személyesen ellenőrizni akarása.

Azt mondják, hogy különös passziói vannak. Idegesség, vagy mi lehet ez: a folyosókon néha odatapad a keze a falhoz, akárcsak a gyereké, a termekben is mindenütt végighúzza valamin az ujját.

— Dehogyan ideges! Port keres!

A második csatáját a gyermekkórház körül nyerte meg, habár itt még mindig misztikus diplomáciai eljárás folyik. Legalább úgy tetszik. De végtére van magyar szokás is, amely azt diktálja, hogy amikor az idegen először lép be a házba, várja meg a fölmelegedést s ne akarja kidurni hazulról a háziapét.

Szegedi érdekek önzetlenebb harcost rég kaptak különben Debre Péternél, aki néhány év alatt egészen a mi fiunkká idomult. Ezekután pedig nem csupán az ajtófélfá mellől szól bele a vitákba, hanem elmondja odabent is a szíve vágyát.

Grosz Marcel

Amikor beszélsz vele, azt hinnéd, hogy oda se hallgat, rád se néz, pedig máris meglátta, hogy mekkora összegről van kiállítva a négybe hajlított váltód s tudja azt is, hogy az egyik zsiránst csak a fele összegre jó. Már pedig a váltó testesíti meg azt a szép régi fogalmat, amely szerint „mindnyájan egyért, egyenként az összesért”. (Kedves szedő barátom, ha az utolsó szó helyett tévedésből „összegért”-et szednek, az se lesz olyan nagy baj.)

Csányi János idejében, amikor bizonyos körökben szintén volt akkora a pillanatnyi nyomor, hogy a jellemzésére hasonlatért Béla király koráig kellett visszamennie, — a Kereskedelmi és Iparbankban elébe mentek a váltót szorongató embernek, leültették, megkínálták cigarettával, elismerő szavakkal illették, pénzt azonban nem adtak. Az ősi szegedi jelszó járta itt.

— Vagy jó az illető s akkor nincs szüksége köl-

csónre, vagy nem jó s akkor bolondok lennénk, ha veszélyeztetnők a pénzünket.

Élt abban a három évtizeddel mögöttünk maradt korban egy egész raj aranyifjú Szegeden, javarészt váltóból. Mind igen derék férfiakká váltak az idővel, a pénzüzetek egyikükre se fizettek rá, ellenben ők fizettek néha tulon-tul hosszú időn át kamatot. Soha ennél biztosabb pénzt, hiszen a must is felforr egyszer, úgy válik borrá.

Csakis a Kereskedelmi és Iparbank nem állt velük szóba, legföljebb ha ezerholdas zsiránst hoztak. Jó öreg Csányi Jánosnak csak egy szíve volt, de azt is a bank trezorjában tartotta. Ha lüktetni akart, előbb megnézte, hogy mennyi az angol kamatláb s milyen kedvvel ébredt Kőszegváry ur, az O. M. bank kisubickolt bajszu főnöke, aki civilben is megmaradt ridég katonának.

Mikor meghalt, jött egy kis átmenet, majd a hivatalból aggodalmaskodók sopánkodtak váltig.

— Mi lesz a Kereskedelmivel?

Mintha egy püspök halála megrendítette volna bármikor a hitéletet.

Hogy ki legyen a püspök utódja, azon a kormányok törtek a fejüket Rómával együtt, javarészt azon vitatkozva, hogy ki ne legyen. Itt ellenben azt mondta az igazgatóság, mikor seregestül ajánlották a kapacitásokat:

— Majd nevelünk mi magunk kapacitást. Itt van a Grósz Marci attól a pillanattól fogva, hogy letette az érettségét. Amit más nem tud megcsinálni, azt megcsinálja ő maga. Ha valaki a szomszéd szobába megy, mire visszatér, Marci már feldolgozta az asztalán heverő anyagot. Semmi se sok neki, semmi se nehéz. Komplikálnak tetsző ügyekben egyetlen szóval világít rá a dolgok lényegére és információk íródak nélkül is úgy ismer mindenkit, hogy a minősítésében benne vannak a fillérek is.

Mi az, hogy kapacitás. Aztán mikor ér el az ember erre a fokozatra? Kell hozzá kor, kísérletezés, magától jövő és természetes siker? Eh, bolondság. Próbáljunk egyszer reálisan gondolkodni.

Igy történt, hogy harminc éves sem volt Grósz Marcel s vezérigazgatója lett a Kereskedelmi és Iparbanknak, amely azóta is hűségesen őrzi mind azokat a tradíciókat, amelyeket a neve megválasztásával vállalt. Soha nagyobb missziót nem teljesíthet, mint ami mostanában nehezedik a vállaira, amikor a közmondás megfordítottjaként az is hallgat, akinek a háza ég; csak gond, szaporodó homlokredő mindenütt és a szimpla sóhaj-tásra azt mondja a szomszéd:

— Kérem szépen, megállapodtunk benne, hogy üzleti ügyekről nem tárgyalunk.

Viszont az uccán szó nélkül A. vállára teszi a kezét B. Mire az hátra se néz, úgy szólal meg.

— Hagyjon békében, nekem se fizet senki.

Az utolsó kilenc, válságos, semmiféle időhöz nem hasonlítható nehéz történelmi esztendőjátszva győzött le Grósz Marcel, akinek elég iskolát jelentett maga az élet, elég tapasztalatot a saját szeme, meglátása, embersége.

Cigarettával nem kínálja a jelentkezőket, dicséret szót sem mond, szinte ridegen adja meg a választ.

— Tessék lemenni a pénztárhoz, ott kiadják a pénzt.

A pénznek nincs szentimentalizmusa, az ember azonban sokszor kénytelen a maga elérzékenyülését ridegnek tetsző pánccal eltakarni, különben szétszedik.

Azt hiszik, hogy vicc a régi adom, amely szerint Rotschild kidobhatja a szegény embert, mert nem akarja, hogy megszakadjon a szíve? Szó sincs róla. Soha annál vérzőbb igazságot. Mert lehetetlen a nyomort látni, ha nem segíthetünk rajta.

A maga tisztos körében azonban Grósz Marcel több Rotschildnál. Intézetének előkelő nivója, nagyrafejlődése, a leghitelesebb tanu rá.

A közgyűlésnek viszont az ő nivójával lesz alkalma megismerkedni. Van ott sok szakkérdés, amely nem nélkülözheti az ifjú bankdirektort.

A legszebb nő: **BILLIE DOVE**.
Floridai szüz
Conrad Nagel lel a **Köd foglyai**
nagy műsor január 15-én, szerdán a
Belvárosi Moziban.
Előadások kezdete 5, 7, 9 óráig, és únnennap 3, 5, 7, 9 óráig

Korzó Mozi Január 15, 16-án, szerdán, csütörtökön
Sikoly a viharban.
Dráma Jean Hersholt főszereplésével. — Azonkívül
A bércék lovása. Vadnyugati történet Ted Wells-sel
Előadások kezdete 5, 7, 9 óráig, és únnennap 3, 5, 7, 9 óráig

Írógépek, újak és használtak kedvező
fizetési feltételek mellett.
Javítóműhely és kelléktráktár.
KELLER, Széchenyi tér 8. — Telefon 3—63.